

1 DN1: SOR iteracija za razpršene matrike

Avtor: Timotej Šalamon

V nalogi se ukvarjamo s SOR iteracijo na posebnem tipu matrik - razpršene matrike. Matrika zaradi prostorskih zahtev hrani vrednosti v matrikah V in I , velikosti $n \times m$. Pri tem velja:

$$V(i,j) = A(i, I(i, j)).$$

```
using Domaca01, LinearAlgebra
```

Definiramo nov tip - Razpršeno matriko A .

```
V = [[1, 2], [3, 4, 5]]  
I = [[1, 2], [1, 2, 3]]  
A = RazprsenaNatrika(V, I)
```

```
| Domaca01.RazprsenaNatrika([[1, 2], [3, 4, 5]], [[1, 2], [1, 2, 3]])
```

Ker gre za poseben tip matrike moramo uvesti nove funkcije za naslenje funkcionalnosti:

Funkcija `getindex`

```
ix = getIndex(A, 1, 2)
```

```
| 2
```

Funkcija `setindex`

```
setindex!(A, 5, 1, 2)  
A
```

```
| Domaca01.RazprsenaNatrika([[1, 5], [3, 4, 5]], [[1, 2], [1, 2, 3]])
```

Funkcija `firstindex`

```
first = firstindex(A, 1)
```

```
| 1
```

Funkcija `lastindex`

```
last = lastindex(A, 2)
```

```
| 3
```

1.1 SOR iteracija

Sedaj lahko izvedemo Successive over-relaxation oz. SOR iteracijo. SOR iteracija se uporablja predvsem za reševanje sistemov $Ax = b$. Pri tem upošteva tudi relaksacijski vektor ω , ki je po navadi v mejah med 0 in 2. Iteracija deluje po naslednji formuli:

$$x_i^{(k+1)} = (1 - \omega) * x_i^{(k)} + \omega / A(i, i) * (b_i - \sum_{(j < i)} A(ij) * x_j^{(k+1)} - \sum_{(j > i)} A(ij) * x_j^{(k)})$$

Iteracija se konča ko dosežemo konvergenco po naslednjem kriteriju, kjer za toleranco vzamemo zelo majhno vrednost (npr. $1e-10$): $\|Ax^{(k)} - b\|_{\infty} < \text{toleranca}$. Računamo SOR iteracijo za razpršeno matriko A in vektor b za omega 1.25. x0 predstavlja začetni približek.

```
V = [[2.0], [1.0, 1.0], [3.0]]
I = [[1], [2, 3], [3]]
A = RazprsenoMatrika(V, I)
```

```
b = [1.0, 4.0, 2.0]
x0 = [0.0, 0.0, 0.0]
omega = 1.25
```

```
x, iter = SOR(A, b, x0, omega)
```

```
| ([0.499999999999954525, 3.3333333332696684, 0.6666666666660603], 20)
```

Izvedemo vlaganje grafa na ravnino / prostor s fizikalno metodo. Če so (x_i, y_i, z_i) koordinate vozlišč grafa v prostoru, potem vsaka koordinata posebej zadošča enačbam

```
-st(i) x[i] + sum_(j \in N(i)) x[j] = 0
-st(i) y[i] + sum_(j \in N(i)) y[j] = 0
-st(i) z[i] + sum_(j \in N(i)) z[j] = 0
```

V moji rešitvi sem izvedel vlaganje treh grafov, kjer so grafi podani z vozlišči, robovi in njihovimi vrednostmi. Nato sem uporabil funkcijo `ustvariRazsprsenoMatriko`, ki iz teh podatkov ustvari razpršeno matriko.

Primer 1

```
vozlisca = [1, 2, 3]
robovi = [(1, 1), (2, 2), (2, 3), (3, 3)]
vrednosti = [2.0, 1.0, 1.0, 3.0]
A = ustvariRazsprsenoMatriko(vozlisca, robovi, vrednosti)
```

```
b = [1.0, 4.0, 2.0]
x0 = [0.0, 0.0, 0.0]
```

```
plot, minIteracij, minOmega, rez = optimalnaOmega(A, b, x0, 1)
```

```
| (Plot{Plots.GRBackend() n=1}, 10.0, 0.9473684210526315, [0.4999999999999184
| 5, 3.3333333333523623, 0.6666666666665579])
```

Optimalna vrednost omega

```
minOmega
```

```
| 0.9473684210526315
```

Minimalno število iteracij

```
minIteracij
```

```
| 10.0
```

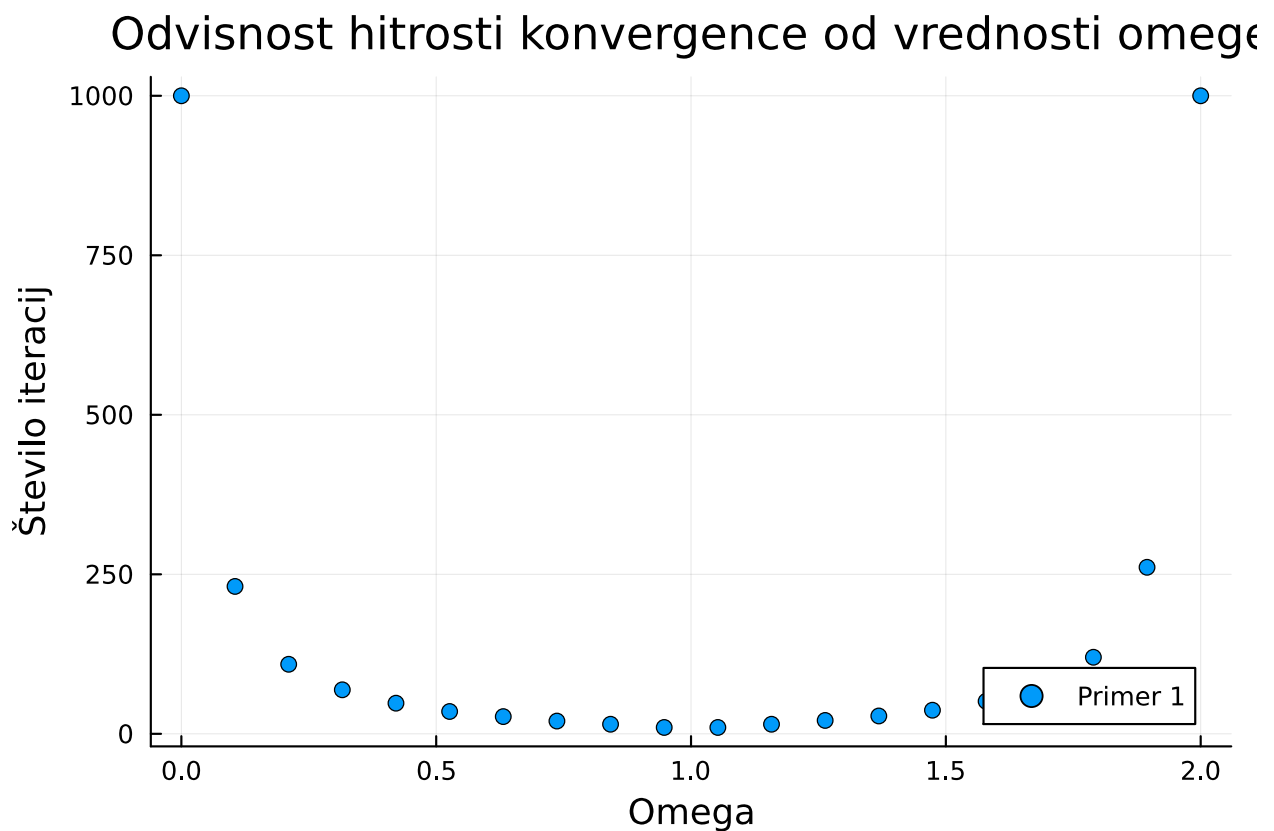
Rezultat

```
rez
```

```
| 3-element Vector{Float64}:  
| 0.499999999999991845  
| 3.33333333333523623  
| 0.6666666666665579
```

Graf hitrosti konvergence

```
display(plot)
```


Primer 2

```

vozlisca = [1, 2, 3, 4]
robovi = [(1, 1), (2, 2), (2, 3), (3, 3), (3, 1), (4, 3), (4, 4), (4, 2)]
vrednosti = [2.0, 1.0, 1.0, 3.0, 1.0, 4.0, 3.0, 12.0]
B = ustvariRazsprsenoMatriko(vozlisca, robovi, vrednosti)

b = [1.0, 4.0, 2.0, 3.0]
x0 = [0.0, 0.0, 0.0, 0.0]

plot, minIteracij, minOmega, rez = optimalnaOmega(B, b, x0, 2)

| (Plot{Plots.GRBackend() n=2}, 10.0, 0.9473684210526315, [0.49999999999999184
| 5, 3.49999999999932485, 0.5000000000000176, -13.666666666659667])

```

Optimalna vrednost omega

```

minOmega

| 0.9473684210526315

```

Minimalno število iteracij

```

minIteracij

| 10.0

```

Rezultat

```

rez

| 4-element Vector{Float64}:
|    0.499999999999991845
|    3.49999999999932485
|    0.5000000000000176
|   -13.666666666659667

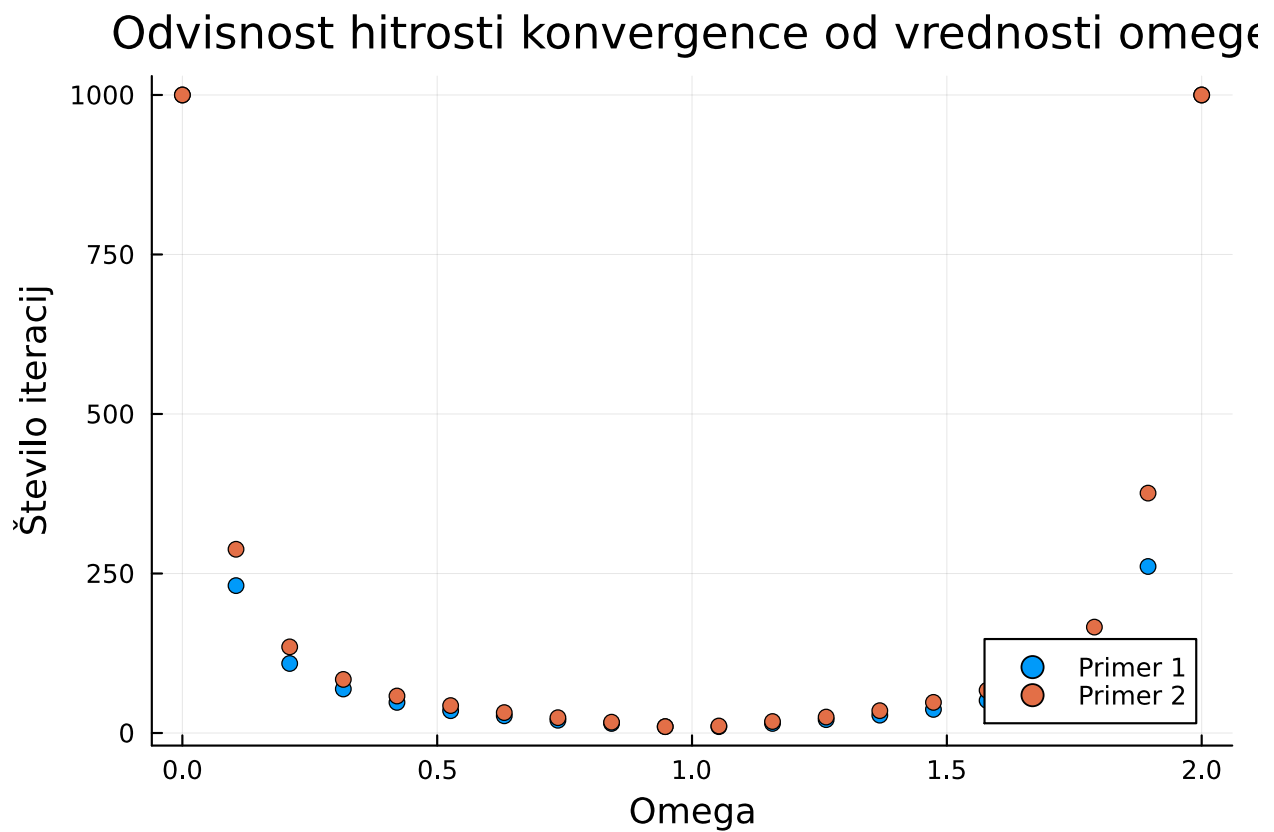
```

Graf hitrosti konvergence

```

display(plot)

```


Primer 3

```
vozlisca = [1, 2, 3, 4]
robovi = [(1, 1), (2, 2), (2, 3), (3, 3), (3, 4), (3, 1), (4, 3), (4, 4), (4, 2), (4, 1)]
vrednosti = [2.0, 1.0, 1.0, 3.0, 1.0, 4.0, 3.0, 12.0, 1.5, 8.5]
C = ustvariRazsprsenoMatriko(vozlisca, robovi, vrednosti)
```

```
plot, minIteracij, minOmega, rez = optimalnaOmega(C, b, x0, 3)
```

```
(Plot{Plots.GRBackend() n=3}, 16.0, 0.9473684210526315, [0.5, 3.78985507252
9117, 0.21014492754805617, -0.6304347826215745])
```

Optimalna vrednost omega

```
minOmega
```

```
| 0.9473684210526315
```

Minimalno število iteracij

```
minIteracij
```

```
| 16.0
```

Rezultat

rez

```
4-element Vector{Float64}:  
 0.5  
 3.789855072529117  
 0.21014492754805617  
 -0.6304347826215745
```

Graf hitrosti konvergence

display(plot)

